OSMAN NİHAT BİŞGİN SEYYİD ALİ EFENDİ'NİN FRANSA SEFARETİ

OSMAN NİHAT BİŞGİN

SEYYİD ALİ EFENDİ'NİN FRANSA SEFARETİ

(1797-1802)

OSMAN NİHAT BİŞGİN 1986'da İstanbul'da doğdu. Ortaokul yıllarında Fransızca eğitimi almaya başladı. 2009 yılında İstanbul Üniversitesi İngilizce Öğretmenliği Bölümünden lisans ve 2016 yılında aynı üniversitenin Yakınçağ Tarihi Bölümünden yüksek lisans diplomalarını aldı. Marmara Üniversitesi Kamu Yönetimi doktora programından 2021 yılında mezun oldu. 12 yıl Dolmabahçe Sarayında protokol rehberi olarak görev yaptı. 2013-2016 yılları arasında TBMM nezdinde yürütülen Ülke Uzmanlığı Projesinde Fransa Ülke Uzmanı olarak görev aldı. 2016 yılında Viyana Don Juan Archiv'de düzenlenen "Gender and Diplomacy" sempozyumuna "Embassy of Seyyid Ali Efendi to France (1797–1802) The Impressions of an Ottoman Diplomat on Europe and European Theatre through his Sefâretnâme (Embassy Report)" başlıklı bildiri ile katıldı. Aynı yıl Macar İhtilali'nin 50. yılı vesilesiyle Macaristan'ın İstanbul Başkonsolosluğunun düzenlediği makale yarışmasında birincilik ödülü aldı. 2022-2024 yılları arasında Topkapı Sarayı protokol rehberliği ve Maslak Kasırlarında yöneticilik yaptı. İleri düzeyde İngilizce ve Fransızca, temel düzeyde Arapça ve Almanca biliyor. Evli ve bir çocuk babasıdır.

Pınar Yayınları
Bereketzade Mah. Okçu Musa Cad. No: 11/3
Beyoğlu-İstanbul
Tel: 0212 293 90 41
www.pinaryayinlari.com bilgi@pinaryayinlari.com
Yayınevi Sertifika No: 45508

Osman Nihat Bişgin
Seyyid Ali Efendi'nin Fransa Sefareti (1797-1802)

copyright 2025 © pınar yayınları

Pınar Yayınları ◆ 621
Tarih ◆ 19
ISBN 978-975-352-994-5

Birinci Baskı Aralık 2025

EDİTÖR Güngör Göçer
KAPAK Ömer Faruk Yıldız
SAYFA DÜZENİ Tekin Öztürk

BASKI ACK Ajans
Mahmutbey Mah. Taşocağı Yolu Cad.
Ağaoğlu 212 Myoffice No: 344
Bağcılar/İstanbul
Sertifika No: 53569

OSMAN NİHAT BİŞGİN

SEYYİD ALİ EFENDİ'NİN FRANSA SEFARETİ (1797-1802)

45.YIL

İçindekiler

ÖNSÖZ 7
GİRİŞ 11

BİRİNCİ BÖLÜM
18. YÜZYILDA OSMANLI DEVLETİ'NDE ELÇİ GÖNDERME USULÜ 17
Elçi Gönderilmesi ve Elçiliğin Akreditasyonu 20
Elçi Hediyeleri ve Elçi Hazinesi 21
18. Yüzyılda Fransa'ya Gönderilen Elçilere Genel Bir Bakış 24
Yirmisekiz Çelebi Mehmed Efendi 25
Yirmisekiz Çelebizâde Mehmed Said Efendi 25
İstisnai Bir Şehzade Elçisi - İshak Bey 27

İKİNCİ BÖLÜM
OSMANLI DEVLETİ'NİN FRANSA NEZDİNDEKİ İLK DAİMÎ ELÇİSİ: SEYYİD ALİ EFENDİ 31
Elçiliğe Atanması ve Hazırlıkları 33
Elçinin Maiyeti 34
Elçinin Fransa Yolculuğu 36
Marsilya'ya Deniz Yolculuğu ve Karantina Süreci 36
Marsilya'dan Paris'e Kara Yolculuğu 37
Paris'e Girişi ve Yerleşmesi 40
Name-i Hümayunun Arz Edilme Merasimi 41
İlk Elçilik İcraatları 44
Elçinin Görüştüğü Devlet ve Bilim Adamları 44
Abraham-Louis Breguet 45
Elçinin Görüştüğü Madamlar 46

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
FRANSA'NIN MISIR SEFERİ.....49
Sefer Hazırlıkları, Elçiyi Habersiz Bırakma Gayretleri 49
İlişkilerin Kesilmesi, Zorunlu İkamet ve Ortaya çıkan Sorunlar...50
Amiens Barışı, Ali Efendi'nin Murahhaslığı ve İstanbul'a Dönüşü 53
Seyyid Ali Efendi'nin Elçiliği Sırasında İstanbul'daki Fransız Temsilciliği.....54

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
SEYYİD ALİ EFENDİ'NİN ESERLERİ.....57
Muhtasar Fransa Tarihi (Kısa Sefaretname) 57
Sefaretname.....58
SONUÇ 63

EKLER 67
SEYYİD ALİ EFENDİ'NİN SEFARETNAMESİ.....69
MEKTUPLAR.....123
RESİMLER.....137
KAYNAKÇA 143
DİZİN 147

ÖNSÖZ

Nizam-ı Cedid reformları arasında anılan önemli bir uygulama Osmanlı Devleti'nin Avrupa'da sürekli elçilikler ihdas etmesidir. Bu uygulama kapsamında Seyyid Ali Efendi Fransa'ya ilk defa daimî elçi (ikamet elçisi) olarak gönderilmiştir. Elçilerin faaliyetleri tarih, uluslararası ilişkiler, siyaset bilimi ve kamu yönetimi gibi farklı disiplinlerin çatısı altında değerlendirilebilir. İlklerin önemli olması sebebiyle farklı bilim dallarının mensupları sürekli elçiliklere geçiş sürecine dair muhtelif çalışmalar yapmıştır.

Elçilerin dönüşlerinde hazırladıkları sefaretnameleri muhteva ve üslup açısından tarihî vesikalardır. Sefaretnamelerde, yol boyunca ve ikamet sırasında karşılaşılan acayipliklere, yeniliklere yer verilir. Genellikle, sefaretin işleyişine dair konular devlet sırrı olarak saklanır. Bu eserler doğrudan doğruya padişaha hitaben kaleme alınırlar.

Elçi faaliyetlerini aktaran bir diğer organ da gidilen ülkenin basınıdır. Maalesef bu konudaki çalışmalar çoğunlukla yabancı dil sorununa ve mali engellere takılmış ve çift taraflı olarak nadiren yapılabilmiştir. Osmanlı Türkçesi metinlerini takip edecek kadar ilmî yetkinliği bulunanlar yabancı dildeki metinleri takip edememiş, ya da tam tersi bir durumla karşılaşılmıştır. Yabancılar ise Türk elçilerinin başkentlerine gelişlerini, daha çok görsel şölen ve Avrupa'ya esen Doğu rüzgârı şeklinde ele

almışlar, sürecin derinliği sıkıcı hâle geldiğinden bu süreci inceleme ihtiyacını hissetmemişlerdir. Kendi dillerine çevrilen sefaretnameler hariç tutulursa, Avrupalılar Osmanlı sefaretnamelerini yakından tanımazlar.

Bu incelemede, Seyyid Ali Efendi'nin yolculuğuyla başlanan süreçten, İstanbul'a dönünceye kadarki dönem sefaretnamesi ve yabancı hatıratlar ekseninde izlenmiştir. Fransız basınının elçi hakkındaki haberleri tespit edilmiş hem Fransa Dışişleri Bakanlığı hem de Osmanlı arşivi kullanılmıştır. Çalışmanın sonuna eklenen çevriyazı, Seyyid Ali Efendi'ye ait sefaretnamenin birkaç el yazması nüshasının kıyaslanmasıyla düzenlenmiştir. Sefaretnamedeki yer ve kişi isimleri de araştırılarak ve dipnotlarda belirtilmiştir. Ali Efendi'nin Paris'ten dönüşünü müteakip yıllarda Fransız saat ustası Abraham-Louis Breguet'ye yolladığı mektuplar Türkçeye çevrilmiştir.

İstanbul Üniversitesinin Yakınçağ Tarihi kürsüsünde Prof. Dr. Mehmet Ali Beyhan nezaretinde hazırlanarak 2016 yılında yüksek lisans tezi olarak savunulan bu çalışma, sonraki senelerde açılan Osmanlı arşiv evrakları ve yeni yabancı belgeler ekseninde zenginleştirildi. Tezin hazırlandığı dönemde izi sürülemeyen bir yazma nüshanın günümüzde Fatih Millet Kütüphanesindeki dijitalleştirme sayesinde erişilebilir hâle gelmesi konumuz için olumlu bir gelişmedir.

2016 yılının ilkbaharında Viyana Don Juan Archiv tarafından "Gender and Diplomacy" isimli bir sempozyum düzenlendi. Bu sempozyuma Seyyid Ali Efendi'nin Parisli madamlar ile hediyeleşmesi ve Fransa'da katıldığı tiyatro oyunlarını ön plana çıkaran bir bildiri ile katılma fırsatım oldu. Bu çalışma sefaretnamelerin, arşiv belgeleri ve diğer hatıra türü eserler ile desteklendiğinde diplomatik bilginin çok daha ötesinde sonuçlar verebildiğini bir kere daha ispatladı.

Yüksek lisans çalışmalarım sırasında ve sonrasında bana fevkalade yoğunluğuna rağmen zaman ayıran, her alanda ufkumu açan, hakkı ödenmeyecek kıymetli hocam Prof. Dr. Meh-

met Ali Beyhan'a teşekkürü bir borç bilirim. Prof. Dr. Kemal Beydilli hocam üniversitedeki odasında ağırlamış ve kıymetli bilgilerle yolumu aydınlatmıştır. Kendisine müteşekkirim. Tezin savunulduğu jüride bulunup sonrasında vefat eden Doç. Dr. Nurdan Şafak hocamı şükran ve rahmet ile yâd ediyorum.

Araştırmalarım kapsamında yaptığım Fransa seyahati için maddi destek veren İnci ve Canan teyzelerime, her türlü kolaylık sağlayan Fransa'nın İstanbul Başkonsolosu Sayın Muriel Domenach'a ve T.C. Dışişleri Bakanlığı Paris Büyükelçiliğindeki tüm personele ve Lyon'da başta Başkonsolosumuz Hilmi Ege Türemen'e müteşekkirim. La Courneuve'de işlettiği Türk lokantasında güzel yemekleriyle beni evimde hissettiren gurbetçimiz İbrahim Bey'i de şükranla anmak isterim. Seyyid Ali Efendi'nin mezar taşının tespiti için şantiye alanına giriş müsaadesi veren Ayça Nur Sarıibrahimoğlu'na, önemli kaynak eserler hediye ederek yardımcı olan Prof. Dr. Nihat Karaer ve Dr. Frédéric Hitzel'e teşekkür ederim. Osmanlı Arşivleri personelinden Dr. İbrahim Küreli ve Eyüp Aşık'ı teşekkürle yâd ederim. Breguet firmasından Emmanuel Breguet, Seyyid Ali Efendi'nin kaleminden çıkan mektupları paylaşma nezaketinde bulundu. Bu nazik davranış büyük bir teşekkürü hak ediyor. İslam Tarih, Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi (IRCICA), Institut Français des Études Anatoliennes (IFEA), Beyazıt Devlet Kütüphanesi, Millî Kütüphane, Lyon Belediye Kütüphanesi ve Biblothèque Nationale de France (BnF) mensuplarına ayrı ayrı şükranlarımı sunarım. Sevgili eşim ise teşekkürlerin en büyüğüne layıktır.

OSMAN NİHAT BİŞGİN
İstanbul, 2025

GİRİŞ

Devletler arası münasebetleri değerlendirilirken büyükelçiler önemli aktörler olagelmiştir. Öyle ki bazen bir büyükelçi faaliyetleri ve tavırları ile ülkeleri birbirine yaklaştırırken, tartışmalı açıklamalar ve tavırlarda bulunan bir büyükelçi istenmeyen kişi (*persona non grata*) ilan edilebilmekte ve devletler arasında krizler çıkarabilmektedir. Dolayısıyla günümüzde büyükelçiler hâlâ ilgi odağıdır ve seçimlerinde ihtimam gösterilir. Birçok devlette bizzat devlet başkanı tarafından atanan büyükelçiler, dönemlerini ve şahsiyetlerini hatırlara kazırlar. Dolayısıyla diplomatik ilişkileri, elçilerin dönemleriyle beraber değerlendirmek genel bir teamüldür.

Osmanlı elçileri de Avrupa'da genel gündeme damga vurmuş, dönemlerinde Türk rüzgârı estirmişlerdir. Bilhassa 1797'de daimî Osmanlı elçiliği tesis edilinceye kadar, gönderilen her Türk Fransa'da olağanüstü ilgi görmüştür. Yirmisekiz Çelebi Mehmed Efendi bu noktada önemli bir örnektir. 1720 Yılında Fransa'ya fevkalade elçi olarak giden Mehmed Efendi'nin her hareketi dikkatle izlenmiştir. Dönüşünde yazdığı sefaretname Türk dili ve tarihi için kaynak bir eser olmuş, peşinden yazılacak sefaretnamelere ilham kaynağı teşkil etmiştir. Yaklaşık yirmi sene sonra bu defa oğlu Yirmisekiz Çelebizade Mehmed Said Efendi Paris'e fevkalade elçi tayin edilmiş ve yaklaşık altı ay görev yapmıştır. Ona ait bir Fransa sefaretnamesi tespit edilememiştir. Dolayısıyla dönemi ve faaliyetleri

hatırat, mektuplar, yerli ve yabancı arşiv belgeleri üzerinden izlenebilmektedir.

1797 yılında Osmanlı Devleti, Moralı Seyyid Ali Efendi'yi Paris'e büyükelçi tayin ettiğinde, Paris'e 55 yıldır Türk elçisi gönderilmemişti. Ali Efendi daha Marsilya limanında Fransa toprağına adım atar atmaz, Fransa gündemine oturmuştu. *Turquerie* denilen Türk modası onunla coşmuştu. İhtilal ve tedhiş dönemlerini yaşamış Fransa bir teselli, bir iltifat ve dostluk nişanesi olarak değerlendirdiği Osmanlı elçisini başına taç etmiştir. Paris'e vardığında da gündeme damgasını vuran ve âdeta "Paris kralı" olan Ali Efendi'nin bu şöhreti saman alevi gibi olmuş ve Fransa'nın Mısır işgali ile hukuki olarak elçilik sona ermiştir.

Seyyid Ali Efendi'nin elçiliği ve faaliyetleri hakkında yukarıda zikredilen ve Ali Efendi'nin selefleri elçilerin dönemlerine nazaran daha çok kaynak vardır. Öncelikle o dönemde elçinin geçtiği Marsilya-Lyon-Paris güzergâhında sayıları azımsanmayacak sayıda gazete neşredilmekteydi. Eyalet arşivleri ve gazeteler elçinin şehirlerine girişi ve konaklaması hakkında bilgiler aktarmaktadır. Faik Reşit Unat tarafından, o güne kadar elçiler hakkında hazırlanmış eserlerden en zengini olarak tanımladığı Maurice Herbette'in *Une Ambassade Turque sous le Directoire* isimli eseri yukarıdaki kaynaklar ışığında hazırlanmıştır. Bu eser, 1997 yılında Erol Üyepazarcı tarafından Türkçeye çevrilip yayımlanmıştır. Bu çeviri Ötüken Neşriyat tarafından 2019 yılında tekrar basılmıştır. Herbette'in bu kitabı sadece Fransız kaynakları değerlendirilerek hazırlandığından her yönüyle objektif olamamaktadır. Eser, Seyyid Ali Efendi'nin İstanbul'a dönüşünden sonraki hayatına dair hiçbir bilgiye değinmez. Üyepazarcı bu boşluğu çevirinin önüne hacimli ve nitelikli bir önsöz yazmak suretiyle gidermiştir. Bu önsözde Herbette'in yazıldığını tahmin ettiği ancak içeriğinden tamamen bihaber olduğu Seyyid Ali Efendi'ye ait sefaretnameden bilgiler vermiştir. Üyepazarcı çeviri metne dipnotlar eklemiş ve Herbette'in bazı hatalarını da düzeltmiştir.

Sefaretnamelerin Türk dili açısından ayrıca önemi vardır. Seyyid Ali Efendi'nin büyük ihtimalle dönüşünde hazırladığı ve seyahat notlarını kullanarak oluşturduğu bir sefaretnamesi vardır. Belkıs Altuniş Gürsoy bu sefaretname hakkında bir makale neşretmiştir. *Erdem* dergisinin 36. sayısında yayımlanan makalede Seyyid Ali Efendi hakkında bilgi, sefaretname özeti ve sefaretnamenin çevriyazısı yer almaktadır. Altuniş Gürsoy sefaretnamenin sadece *Tarih-i Osmanî Encümeni Mecmuası*'nda (TOEM) basılmış nüshayı ele almıştır. Sefaretnamenin yazma nüshalarına başvurulmamıştır.

Stéphane Yerasimos, *Deux Ottomans à Paris sous le Directoire et sous l'Empire, Relations d'Ambassade* isimli eserinde Seyyid Ali Efendi'nin sefaretnamesindeki kişi ve yer isimlerini notlandırmıştır. Yerasimos, sefaretnameyi Fransızcaya çevirirken *TOEM* nüshasını kullanmış, yazma nüshalara müracaat etmemiştir.

Seyyid Ali Efendi Fransa'ya giderken, Fransa Büyükelçisi Aubert-Dubayet kendi emir subayı Caulaincourt'u elçinin maiyetine eklemiştir. Caulaincourt'un hatıratı elçinin yolculuğu hakkında teferruatlı bilgi vermese de hatıratın önsözü elçinin maiyetine dair bilgiler içerir.[1]

Jean-Louis Bacqué Grammont, Frédéric Hitzel ve Sinan Kuneralp, Fransa'nın Türkiye'ye gönderdiği ve Türkiye'den Fransa'ya gönderilen elçilerin biyografik bilgilerini ve mevcut olduğunda tasvirlerini tespit ederek 1991 yılında Fransızca bir eser yayımlamıştır.[2] Bu eserde her elçi ile ilgili kaynak listesinin verilmesi araştırmalara kılavuzluk etmektedir.

Nihat Karaer, 2010 yılında Seyyid Ali Efendi'nin dönemine kadar Osmanlı Fransız diplomasi ilişkilerinin genel seyri hak-

1 Bk. Caulaincourt duc de Vicence, *Mémoires de Général Caulaincourt duc de Vicence, Grand Ecuyer de l'Empereur*, Introduction et notes par Jean Hanoteau, cilt: I, Paris, 1933, s.29.

2 Frédéric Hitzel, Sinan Kuneralp, Jean-Louis Bacqué-Grammont, *Ambassadeurs Permanents de la France en Turquie (1536-1991) et de la Turquie en France (1797-1991)*, Isis Yayınları, İstanbul, 1991.

kında bir makale neşretmiştir.[3] Karaer, iki yıl sonra İlk daimî Fransa elçiliğinin kuruluş sürecini ve Seyyid Ali Efendi'nin dönemini aktaran bir makale kaleme almıştır. Osmanlı arşivi ve Fransız Dışişleri Bakanlığı arşivlerinden yararlanılarak hazırlanan bu makaleler muteber ve çağdaş çalışmalar olarak alanında büyük bir boşluğu doldurmaktadır.

İsmail Soysal ise 1964 yılında yayımladığı eserinde Seyyid Ali Efendi'ye yer vermiştir.[4] Fransız arşivlerinden çokça faydalanılarak hazırlanmış bu eser, daha az Osmanlı arşiv vesikasına atıfta bulunur. Bu eserin sonunda kişiler bölümünde Seyyid Ali Efendi ve bazı muasırları hakkında bilgi verilmiştir. Kaynakların çoğunda -tıpkı bu eserdeki gibi- Seyyid Ali Efendi hakkındaki biyografik bilgi sınırlıdır.

Osmanlı Arşivinde Seyyid Ali Efendi ile ilgili birçok evrak hatt-ı hümayun tasnifi içinde yer almaktadır. Günümüze dek hazırlanan eserlerin tamamında hatt-ı hümayunlara atıfta bulunmuştur. Cevdet Hariciye tasnifinde konumuzla ilgili döküman vardır. Bu tasnifte daha çok Defterdar Osman Efendi'nin elçimiz için hazırlattığı evrak ve ödenen maaşlara dair belgeler bulunmaktadır. Seyyid Ali Efendi'nin Directoire rejimine sunduğu name-i hümayun 9 no'lu Name-i Hümayun Defteri'ne kaydedilmiştir.

Fransız Dışişleri Bakanlığı arşivleri Paris'in kuzeyindeki La Courneuve ve Fransa'nın batısındaki Nantes şehrinde bulunmaktadır. La Courneuve arşivi diplomatik evrak barındırır. Nantes arşivinde ise konsolosluk evrakı ile ticari evrak yer alır. La Courneuve arşivinde Osmanlı ile yapılan tüm yazışmalar sıralanarak sayfa numarası eklenmiş ve ciltlenmiştir. Bu ciltlerin mikrofilmleri aracılığıyla araştırmalar yapılabilmektedir. Seyyid Ali Efendi'ye teslim edilen name-i hümayunun orijinali

3 Bk. Nihat Karaer, "Paris'te İlk İkamet Elçiliğimizin Kuruluncaya Kadar 1797 Osmanlı-Fransız Diplomasi İlişkilerinin Genel Seyri", *Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi (OTAM),* No:28, Ankara, 2010.

4 İsmail Soysal, *Fransız İhtilâli ve Türk Fransız Diplomasi Münasebetleri, (1789-1802),* 3. Baskı, TTK, Ankara, 1999.

de muhtemelen La Courneuve arşivinde bulunmaktadır. Girişimde bulunmamıza rağmen maalesef mektuba ait bir dijital kopya edinemedik.

Çalışmamızda, sefaretname bir başucu eseri oldu. Diğer hatıratlardan, dönem basınından ve elçinin güzergâhında bulunan Lyon Belediye Kütüphanesinden yararlanıldı. Paris'te yayımlanan dönem gazetelerinin bazılarına BnF'de müracaat edildi. Herbette'in orijinal eseri ve Üyepazarcı'nın çevirisi kullandı. La Courneuve arşivi ve Başbakanlık Osmanlı Arşivi (BOA) vesikaları araştırıldı. Elçi Ali Efendi'nin Yirmisekiz Çelebi Mehmed Efendi'nin sefaretnamesine atıf yaptığı yerler incelendi. Yerasimos'un notları ile sefaretnamedeki kişi ve yer isimleri aydınlatıldı. Seyyid Ali Efendi'nin Breguet Usta'ya yazdığı Fransızca mektuplar Türkçeye çevrildi. Kaynaklarda sadece Mahmutpaşa Camii haziresinde bulunduğu aktarılan Seyyid Ali Efendi'nin kabri tespit edildi. Mezar taşının fotoğrafı ve çeviri yazısı son bölüme eklendi.

III. Selim döneminde daimî elçiliklerin açılmasıyla Nizam-ı Cedid hareketleri kapsamında Avrupa'nın dört başkentinde daimî büyükelçilikler kuruldu. Maliye kaleminde yetişen Moralı Seyyid Ali Efendi de bu kapsamda Osmanlı tarafından Paris'e elçi tayin edildi. İhtilal sonrası Fransa Cumhuriyeti tarafından büyük sevinçle karşılanan bu görevlendirme, Seyyid Ali Efendi'nin hayatında da bir dönüm noktasıydı. Zira elli beş yıldır hiçbir Osmanlı elçisi Fransa'ya ayak basmamıştı. Seyyid Ali Efendi'nin Fransa'ya gelişi ile ülkede Türk modası alevlenir ve Paris'teki ikametgâhı cazibe merkezi olur. Fakat Fransa'nın Mısır çıkarmasıyla seyir birden değişir. Seyyid Ali Efendi'nin güzel Paris günleri, diplomatik ilişkilerin kopmasıyla zorunlu bir ikamete dönüşür.

Osman Nihat Bişgin'in *Seyyid Ali Efendi'nin Fransa Sefareti (1797-1802)* isimli eserinin merkezinde, Seyyid Ali Efendi'nin, İstanbul'dan Paris'e uzanan hikâyesi var. Bu ise Seyyid Ali Efendi'nin 1802 yılında Dersaadet'e döndüğünde yazdığı Fransa gözlemleri ve kanaatlerinden oluşan sefaretnamenin perdesini aralamak demek. Ayrıntılı bir araştırma neticesinde oluşan eserde, sefirin Fransa dönüşündeki faaliyetleri de mercek altına alınıyor. Seyyid Ali Efendi'nin Fransız saat ustası Breguet ile kurduğu dostluk, akabinde mektuplaşmalarla sürüyor. Eserde tarih çalışmalarında kendisine pek yer bulamamış Seyyid Ali Efendi'nin el yazısıyla Fransızca kaleme aldığı mektuplar çevrilerek gün yüzüne çıkarılıyor.

Çok sayıda kaynaktan yararlanılarak hazırlanan *Seyyid Ali Efendi'nin Fransa Sefareti (1797-1802)*, Osmanlı araştırmalarına yeni bir boyut kazandırıyor.

45.YIL
pinaryayincilik
pinaryayincilik
pinaryayinlari
9 789753 529945

OSMAN NİHAT BİŞGİN SEYYİD ALİ EFENDİ'NİN FRANSA SEFARETİ